

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1983

Nr 60

Nr 60.

LANDSKAPSLAG

om ändring av kommunallagen för landskapet Åland.

Föredragen för Republikens President den 11 november 1983.

Utfärdad i Mariehamn den 22 november 1983.

I enlighet med landstingets beslut¹⁾

upphävs 15 § 5 mom. kommunallagen den 19 februari 1980 för landskapet Åland (5/80) och

ändras 3 § 1 mom., 7 § 3 mom., 15 § 3 och 4 mom., 23 § 2 mom., 24 § 2 mom., rubriken för 27 § och paragrafens 1 och 3 mom., 28 § 1 mom., 29 § 3 och 4 mom., 30 och 32 §§, 37 § 2 mom. 1 punkten, 39 §, 40 § 2 mom., 43, 46, 48 och 55 §§, 61 § 3 mom., 63 och 66 §§, 67 § 2 mom., 80 § 1 mom., 85 § 2 mom., 86 § 2 mom. och 91 § 2 mom. samt

fogas till 4 § ett nytt 3 mom., varvid det tidigare 3 mom. blir 4 mom., till 27 § ett nytt 4 mom. och till 86 § ett nytt 3 mom., som följer:

3 §.

Kommuns uppgifter

På kommun ankommer att handha de uppgifter som sammanhör med dess självstyrelse. För utförandet av dessa uppgifter har kommunen rätt att på det sätt som särskilt är föreskrivet beskatta sina medlemmar och förvärva egendom och rättigheter.

4 §.

Den som är valbar till kommunalt förtroendeuppdrag är även skyldig att åta sig sådant uppdrag, om inte annat följer av bestämmelserna i denna lag.

7 §.

I ordningsstadga och hamnordning kan ut sättas bötestraff som påföljd för överträdelse av däri intagna bestämmelser. Straffet utdöms av allmän domstol.

15 §.

Inträder ledamot eller ersättare i fullmäktige i tjänst som avses i 2 mom., upphör valbarheten när han börjar handha sina tjänsteåligganden. Valbarheten upphör dock inte om anställningen är tillfällig och varar högst sex månader. Under den tid anställningen består får vederbörande dock inte utföra till fullmäktigeuppdraget hörande åligganden.

Ledamot i landskapsstyrelsen som utses till ledamot i fullmäktige får tillträda uppdraget först sedan han befriats från uppdraget som ledamot i landskapsstyrelsen. Ledamot eller ersättare i fullmäktige som utses till ledamot i landskapsstyrelsen får inte utöva fullmäktigeuppdrag under den tid uppdraget i landskapsstyrelsen består.

23 §.

Kallelse till sammanträde skall innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet samt om

¹⁾ Ls framst. nr 36/1982—83
Lag. mot. nr 70/1982—83
Lu. bet. nr 28/1982—83
Stu. bet. nr 53/1982—83

de ärenden som skall behandlas. Kallelsen skall anslås på kommunens anslagstavla minst en vecka före sammanträdesdagen och, senast dagen då den anslås, sändas med posten till ledamöterna i fullmäktige och styrelsen samt till kommundirektören. Beträffande anslagstiden samt tiden och sättet för delgivning av kallelsen kan i arbetsordning för fullmäktige intas bestämmelser som innebär avvikelser från det förfarande som här föreskrivs.

-----
24 §.

Är ledamot på grund av annat förfall än jäv förhindrad att fullgöra till sitt uppdrag hörande uppgift, skall han ofördröjligen meddela härom till fullmäktiges ordförande eller till kommunens kansli. I anledning av meddelandet skall den i ordningen förste ersättaren inkallas eller, om denne har förhinder, därpåföljande. Ersättare skall inkallas även om hindret inte anmälts, såvida tillförlitlig kännedom om det erhållits. Har ersättare kallats genom kansliets försorg skall fullmäktiges ordförande underrättas härom. Ersättare behöver inte inkallas när kännedom om hindret erhållits så sent att inkallandet av ersättare kan medföra uppskov med nära förestående sammanträde eller avbrott i pågående sammanträde.

-----
27 §.

Ledningen av sammanträde; förutsättningar för handläggning av ärendet

Ordföranden leder fullmäktiges sammanträden och föredrager ärendena. Han kan vid behov med samtycke av fullmäktige överlåta ordförandeskapet vid sammanträdet på viceordförande samt under tiden själv delta i sammantrådet som medlem.

Ärende som enligt vad särskilt är bestämt skall handläggas vid visst sammanträde skall upptas till behandling vid det sammanträdet även om det inte nämnts i kallelsen. Om fullmäktige beslutar det, får även i annat fall ärende som inte nämnts i kallelsen upptas till behandling. Ärende som skall beredas av styrelsen eller annat beredningsorgan och vilket inte undergått sådan beredning får härvid upptas till avgörande endast om samtliga närvarande ledamöter är ense därom.

Ledamot i fullmäktige har rätt att genom motion bringa visst ärende till behandling vid fullmäktige. Närmare bestämmelser härom finns i 32 §.

28 §.

Förfarandet vid handläggning av ärende

När ärende som skall handläggas vid sammanträde föredragits skall överläggning däri äga rum. Sedan alla som önskar yttra sig beretts tillfälle därtill, skall ordföranden förklara överläggningen avslutad. Har under överläggningen begärts bordläggning eller återremiss till beredande organ skall sådant yrkande upptagas till avgörande omedelbart efter det att överläggningen förklarats avslutad. Ärendet skall bordläggas om yrkandet på bordläggning vunnit understöd av minst en tredjedel av de närvarande ledamöterna. Ärendet skall härvid återupptas till behandling vid nästa sammanträde om inte fullmäktige enats om annan tidpunkt. För bordläggning i fråga om val eller av tidigare bordlagt ärende krävs beslut av fullmäktige med enkel majoritet.

-----
29 §.

Ersättare utses vid samma valförrättning som ordinarie ledamot.

Är fråga om personliga ersättare skall som kandidater uppställas såväl den som föreslås till ordinarie ledamot som den som föreslås till ersättare. Är ersättarna inte personliga blir de valda som erhållit de flesta rösterna eller, vid proportionellt val, de högsta jämförelsetalen.

-----
30 §.

Kvalificerad majoritet

För att beslut skall anses fattat fordras att minst två tredjedelar av de närvarande ledamöterna biträtt beslutet när ärendet avser

1) överlåtelse av annan fast egendom än tomt som är belägen inom område med fastställd stads- eller byggnadsplan;

2) beviljande av nytt anslag, dock inte i fråga om beslut i ärende, i vilket tillämpningen av bestämmelse i tjänstekollektivavtal lämnats beroende av kommuns prövning inom ramar som anges i avtalet;

3) inrättande av ny tjänst;

4) ingående av borgensförbindelse eller ställande av annan säkerhet; eller

5) skiljande av förtroendevald från hans uppdrag.

32 §.

Motion

Önskar ledamot i fullmäktige uppta visst ärende till behandling vid fullmäktige skall han väcka motion. Ärende som upptagits genom motion skall, sedan motionens första undertecknare beretts tillfälle att yttra sig, utan annan överläggning remitteras till styrelsen eller annat beredningsorgan för att beredas. Ärendet bör beredas så att fullmäktige kan fatta beslut med anledning av motionen vid sammanträde som hålls inom ett år från dagen då den väcktes. Om beredningen inte kan avslutas inom sådan tid, skall detta och vad som framkommit vid beredningen anmälas till fullmäktige vid sammanträde inom angiven tid. Fullmäktige får vid behandling av sådan anmälan avskrivna motionen från vidare handläggning.

37 §.

Det åligger vidare styrelsen

1) att bereda ärenden som skall handläggas av fullmäktige, med undantag av ärenden som rör fullmäktiges inre organisation samt val av styrelse och revisorer,

39 §.

Valbarhet m. m.

Beträffande valbarhet till ledamot eller ersättare i styrelsen, rätt för ledamot av landskapsstyrelsen att vara ledamot i styrelsen, verkan av att valbarhet upphör, rätt till avsägelse och skiljande från uppdrag i anledning av fängelsestraff tillämpas bestämmelserna i 15—17 §§ om ledamot och ersättare i fullmäktige på motsvarande sätt. Beslut i angelägenhet som här avses fattas av fullmäktige. Utöver de personer som avses i 15 § 2 mom. får inte heller tjänsteman i ledande ställning inom kommunens centralförvaltning och den ledande tjänstemannen inom ettvarvt kommunalt förvaltningsområde utses till ledamot eller ersättare i styrelsen.

Ledamot i fullmäktige som utses till ledamot eller ersättare i styrelsen skall frånträda fullmäktigeuppdraget för den tid han är ledamot eller ersättare i styrelsen. Ersättare i fullmäktige

som utses till ledamot eller ersättare i styrelsen får inte utöva fullmäktigeuppdrag under den tid nämnda uppdrag i styrelsen består. Ledamot eller ersättare i styrelsen som utses till ordinarie ledamot i fullmäktige skall frånträda styrelseuppdraget.

Ledamot i fullmäktige får utses till ledamot eller ersättare i styrelsen endast om han lämnat skriftligt samtycke därtill.

40 §.

Fullmäktiges ordförande och viceordförande samt ersättare i styrelsen får närvara vid styrelsens sammanträden och skall underrättas om tid och plats för sammanträde. Kommundirektören är skyldig att närvara men hans frånvaro utgör inte hinder för fattande av beslut. De personer som här nämns har rätt att delta i överläggningarna men inte i besluten. Även annan person som styrelsen inkallat för att höras får, om styrelsen beslutar det, delta i överläggningarna.

43 §.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen skall för varje kalenderår, senast före utgången av augusti månad följande år, avge berättelse till fullmäktige över kommunens förvaltning. Berättelsen skall tillställas även landskapsstyrelsen.

46 §.

Kommittéer

För beredning av eller annan utredning i fråga om ärenden som skall handläggas av styrelsen får styrelsen tillsätta kommittéer. Kommitté kan tillsättas även för utförande av särskilt uppdrag, innefattande rätt att fatta för kommunen bindande beslut, om uppgifterna i fråga inte lämpligen kan omhänderhas av styrelsen eller annat bestående förvaltningsorgan.

Kommitté skall bestå av en eller flera ledamöter. Ledamöterna och eventuella ersättare för dem samt ordförande och viceordförande utses på samma sätt som ledamöter, ersättare, viceordförande och ordförande i styrelsen. Kommittés uppdrag upphör när styrelsens mandatperiod går till ända, om inte kommittén därförinnan upplösts. Kommitté som tillsatts för utförande av särskilt uppdrag skall dock fortsätta att verka till dess uppdraget är utfört, om inte styrelsen beslutar upplösa den därförinnan.

48 §.

Valbarhet m. m.

Beträffande valbarhet till ledamot eller ersättare i nämnd eller annat förvaltningsorgan, rätt för ledamot av landskapsstyrelsen att vara ledamot i sådant organ, verkan av att valbarhet upphör, rätt till avsägelse och skiljande från uppdrag i anledning av fängelsestraff tillämpas bestämmelserna i 15—17 §§ om ledamot och ersättare i fullmäktige på motsvarande sätt. Beslut i angelägenhet som här avses fattas av fullmäktige, om inte annat följer av instruktion eller andra särskilda bestämmelser. Utöver de personer som avses i 15 § 2 mom. får inte heller den ledande tjänstemannen inom nämnds eller annat förvaltningsorgans förvaltningsområde väljas till ledamot eller ersättare i den nämnden respektive det förvaltningsorganet.

Bestämmelserna i 1 mom. gäller även ledamot och ersättare i sådan kommitté som tillsatts för utförande av särskilt uppdrag med rätt att fatta för kommunen bindande beslut.

55 §.

Felaktigt förfarande; avhållande från tjänsteutövning

Kan tjänsteman på sannolika skäl misstänkas för att uppsåtligen eller av vårdslöshet ha förfarit felaktigt vid handhavandet av sina uppgifter eller eljest försummat sina uppgifter, skall styrelsen, sedan vederbörande beretts tillfälle att avge förklaring, ta ställning till om frågan skall lämnas därhän eller om åtgärder i saken är påkallade. Är fråga om förskingring, oredlighet eller annat uppsåtligt brott som innebär grovt åsidosättande av tjänsteplikt, skall saken anmälas till allmänna åklagaren. Om åtgärder som här avses skall fullmäktige underrättas.

Föranleder förfarande som avses i 1 mom. särskild utredning, disciplinära åtgärder eller rättegång och är det uppenbart att fråga inte är om endast en ringa förseelse, kan styrelsen besluta att vederbörande skall avhållas från tjänsteutövningen eller från handhavandet av viss uppgift intill dess den åtgärd som är i fråga har utförts.

61 §.

Under räkenskapsåret kan antas tilläggsbudget. I budgeten dittills beslutande ändringar skall beaktas i tilläggsbudgeten. Tilläggsbudget skall antas före bestämmandet av ut-

taxeringen per skattöre för följande räkenskapsår. I övrigt gäller om tilläggsbudget i tillämpliga delar vad om budget är föreskrivet.

63 §.

Uttaxering per skattöre

Det ankommer på fullmäktige att bestämma uttaxeringen per skattöre. Beslut om uttaxeringen skall fattas senast den 16 november året före räkenskapsåret.

Vid bestämmandet av uttaxeringen per skattöre läggs det belopp till grund som beräknas inflyta i kommunalskatt för räkenskapsåret och beloppet divideras med det antal skattören som beräknas bli fastställt för samma år. Det tal som uppkommer avrundas vid behov uppåt så att det kommer att sluta med en fjärdedel, ett halvt eller ett helt penni.

66 §.

Räkenskapsföring och bokslut

Över kommuns inkomster och utgifter samt tillgångar och skulder skall föras bok. Bokslut skall uppgöras för varje räkenskapsår. Bokslutet skall senast före utgången av augusti månad följande år tillställas fullmäktige för behandling

67 §.

Beträffande valbarhet till revisor och ersättare för revisor, verkan av att valbarheten upphör och rätt till avsägelse skall med i 3 mom. angivet undantag bestämmelserna i 15 och 16 §§ om ledamot i fullmäktige tillämpas på motsvarande sätt. I fråga om jäv skall bestämmelserna i 41 § om ledamot i styrelsen tillämpas på motsvarande sätt.

80 §.

Kommuns rösträtt

Vid stämma har kommun en röst för varje påbörjat femhundratals mantalsskrivna invånare i kommunen. Kommuns röster fördelas jämnt mellan dess vid stämman närvarande ombud.

85 §.

Kommunalförbunds förvaltning handhas av förbundsstyrelsen, vars ledamöter jämte per-

sonliga ersättare för dem utses av förbundsfullmäktige för en mandattid om två år.

86 §.

Utöver vad som följer av 1 mom. är den ledande tjänstemannen inom förbundet inte valbar till ledamot eller ersättare i förbundsfullmäktige, förbundsstyrelsen, nämnd eller annat förvaltningsorgan. Detsamma gäller andra tjänstemän i ledande ställning inom förbundets centralförvaltning och dess övriga förvaltningsområden, dock så att tjänsteman i ledande ställning inom nämnds eller annat förvaltningsorgans förvaltningsområde är valbar till ledamot eller ersättare i annan nämnd eller annat förvaltningsorgan än det han lyder under.

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. gäller även ledamöter och ersättare i kommitté som tillsatts för utförandet av särskilt uppdrag innefattande rätt att fatta för kommunen bindande beslut.

91 §.

Innan protokollet framläggs till påseende skall

Mariehamn den 12 september 1983.

OLOF JANSSON
talman

Karl-Gunnar Fagerholm
vicesalman

Roger Jansson
vicesalman

avskrifter av det tillställas medlemskommunernas styrelser. På avskrifterna skall antecknas under vilken tid protokollet hålls till påseende. På de kommunala anslagstavlorna i medlemskommunerna skall anslås meddelande om tiden då protokollet hålls till påseende. Förbundsstyrelsen skall tillställas bevis över att meddelandet anslagits.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1984.

Ordningsstadga eller hamnordning som i fråga om påföljd som avses i 7 § 3 mom. denna lag innehåller från lagen avvikande bestämmelser får tillämpas intill den 1 september 1985.

Tidigare gällande regler skall tillämpas i fråga om felaktigt förfarande som avses i 55 §, om förfarandet hänför sig till tiden före denna lags ikraftträdande.

Bestämmelserna i 63 § om bestämmande av uttaxeringen per skattöre tillämpas första gången år 1984. Vid den beskattning av inkomster som erhållits under år 1984 vilken sker år 1985 tillämpas dock de tidigare gällande bestämmelserna.

Nytryck den 7 mars 1988.
Nytryck den 13 januari 1984.
Nr 60, utgiven från tryckeriet den 28 december 1983.
Mariehamn 1983 – Ålands Tidnings-Tryckeri Ab